

توضیح کامل حساب های دریافتی و پرداختی به همراه مثال

حساب های دریافتی در ازای فروش خدمات و یا کالا بصورت نسیه و اعتباری ایجاد می شود و در نقطه مقابل آن برای خریدار کالا و خدمات حساب پرداختی ایجاد شده است. در ادامه با ذکر یک مثال تمامی تفاوت و نحوه ثبت حساب های دریافتی و پرداختی در حسابداری را در زمان خرید و همچنین در زمان تسویه حساب مالی توضیح دادیم و تفاوت آن ها را در بیان کردیم. در این مقاله از سایت حسابداری میزان، به انواع حساب های دریافتی و پرداختی در حسابداری پرداخته شده و تفاوت آن ها گفته شده است.

حساب دریافتی چیست؟

حساب های دریافتی در نتیجه فروش محصولات یک شرکت، یا ارائه خدمات آن ها، پرداخت مساعده و یا وام و موارد مشابه ساخته می شود که نشان دهنده مطالبات آن سازان از شرکت ها و یا اشخاص دیگر است. حساب حساب های دریافتی در دفتر کل، یک حساب کنترل است و حسابداری که مانده آن باید برابر با مجموع مانده های حساب مشتریان در دفتر معین باشد. ماهیت حساب های دریافتی ماهیت بدهکار است چرا که جز دارایی های سازمان است. به مطالبات که در ازای آن ها چک و سفته و .. گرفته می شود اسناد دریافتی می گویند در صورت عدم دریافت اسناد از بدهکاران به این نوع از مطالبات حساب های دریافتی اطلاق می شود. که در ادامه بطور کامل توضیح داده ایم.

• اسناد دریافتنی چیست؟

اسناد دریافتنی مدارک رسمی هستند که به طور کتبی شواهد دال بر وجود مطالبات در اختیار می گذارند و پیگرد قانونی برای وصول را سهل تر می کنند. اسناد دریافتنی طبق ماده ۱۲۸۴ قانون مدنی عبارت است از هر نوشته ای که در مقام دعوی یا دفاع قابل استناد باشد. در کشورهای توسعه یافته اسناد دریافتنی انواع مختلفی دارد. در عرف تجاری معمولاً از چک های مدت دار، سفته و برات استفاده می شود. سفته سندی است که به موجب آن امضا کننده تعهد می کند مبلغی در موعد معین یا عندالمطالبه در وجه حامل یا شخص معین و یا به حواله کرد آن شخص کار ساز نماید. برات سندی است که به موجب آن صادر کننده برات به یکی از بدهکاران خود دستور می دهد مبلغ مشخص را در موعد یا سررسید معین در وجه شخص دیگر بپردازد. چک های مدت دار نیز در زمره اسناد دریافتنی قرار می گیرند. مبلغ مندرج در چک مدت دار یا سفته برخلاف اسناد دریافتنی فاقد اطلاعات جداگانه مربوط به اصل مبلغ، مدت و نرخ بهره است. بنابراین ارزش اسمی اینگونه اسناد دریافتنی معادل ارزش سررسید آن هاست و از فاصله بین تاریخ صدور و تاریخ سررسید می توان به مدت سند پی برد.

گاهی اوقات بدهکاران با امضای سند، پرداخت بدهی خود را کتبا تضمین می نمایند. بهره از طریق ضرب اصل مبلغ در نرخ بهره و دوره بهره محاسبه می شود. به دلیل اینکه اسناد دریافتنی، قابل انتقال می باشند لذا آن ها را می توان فروخت. فروش یک سند دریافتنی اصطلاحاً تنزیل سند نام دارد و یک بدهی احتمالی برای فروشنده سند ایجاد می کند.

• حساب های دریافتی غیر تجاری

در مواردی که مطالبات خارج از فعالیت اصلی سازمان باشد، جز حساب های دریافتی غیر تجاری هستند. برای مثال در مواردی که سازمان به پرسنل خود وام یا مساعده می دهد جز حساب های دریافتی غیر تجاری است.

• حساب های دریافتی تجاری

اگر مطالبات براساس فعالیت اصلی شرکت باشد و در ازای فروش محصولات و یا خدمات صورت گرفته شده باشد حساب های دریافتی تجاری نامیده می شود.

حساب پرداختی چیست؟

حساب پرداختی در نتیجه بدهی به تامین کنندگان است. زمانی که شرکت کالا و خدماتی بصورت نسیه برای شرکت خریداری می کند. حساب پرداختی در بدهی جاری ترازنامه قرار می گیرد. حساب های پرداختی در یک چرخه حسابداری پرداخت می شود حساب های پرداختی روی دیگر سکه حساب های دریافتی هستند. وقتی در سازمانی حساب دریافتی ایجاد می شود در اصل برای شرکت مقابل حساب پرداختی ایجاد شده است. حساب پرداختی و بازه ی آن در محاسبه نقدینگی سازمان بکار گرفته می شود. حساب پرداختی میزان بدهی های کوتاه مدت شرکت را نشان می دهد. یک حساب بده جاری است که مبالغ خرید خدمات و محصولات به صورت اعتباری ثبت می شود.

• اسناد پرداختی چیست؟

اسناد پرداختی را چک های صادره از حساب بانکی افراد یا همان سفته و برواتی که واحد تجاری متعهد به پرداخت مبالغ در زمان معین طی سال مالی آتی است به عنوان اسناد پرداختی شناخته می شوند. این تعهدات در ازای خرید مواد اولیه پرداخت اجاره، مالیات و .. بوجود آمده است.

تفاوت حساب های دریافتی و پرداختی

حساب های پرداختی دقیقا نقطه مقابل حساب های دریافتی است. حساب های پرداختی حساب بدهی شرکت به تامین کنندگان است ولی حساب های دریافتی نشان دهنده بدهی اشخاص دیگر به شرکت است. همانطور که در بالا به آن اشاره شد حساب دریافتی دارایی است و حساب پرداختی بدهی یک شرکت است. در ادامه با ذکر یک مثال به راحتی می توان تفاوت حساب دریافتی و پرداختی را توضیح داد .

یک مثال از حساب های دریافتی و پرداختی

شرکت آرام ۳۰۰ میلیون ریال مواد اولیه به شرکت رها فروخته است. در صورتی که مهلت پرداخت صورت حساب را ۳۰ روز در نظر بگیریم :

- شرکت آرام بابت فروش صورت گرفته ثبت سند حساب دریافتی ۳۰۰ میلیون را بدهکار و حساب فروش را بستانکار می کند.
- شرکت رها بابت خرید صورت گرفته حساب موجودی کالا ۳۰۰ میلیون ریال بدهکار و حساب پرداختی را بستانکار می کند.

در زمانی که پرداخت بعد از ۳۰ روز انجام می شود:

- شرکت آرام حساب صندوق را بدهکار و حساب دریافتی را بستانکار می کند.
- شرکت رها حساب پرداختی را بدهکار و حساب صندوق را بستانکار می کند.

باید بدانید در زمان فروش :

- اسناد حساب دریافتی: شرکت فروشنده فروش و دارایی را گزارش داد
- اسناد حساب پرداختی: شرکت خریدار ، خرید و بدهی را گزارش داد

در زمان پرداخت بدهی باید بدانید :

- شرکت فروشنده وجه نقد خود را افزایش داده و حساب دریافتی کاهش پیدا کرده است
- شرکت خریدار وجه نقد خود را کاهش داده است و حساب پرداختی آن کاهش یافته است.